

[Strona Główna](#) > ... > [Twoje Prawa](#) > [Ofiary Przepęstw](#) > [Prawa Ofiar – W Poszczęólnych Państwach](#) > 1 -
Moje prawa jako ofiary przepęstwa

1 - Moje prawa jako ofiary przepęstwa

Jakie informacje uzyskam od odpowiedniego organu (np. policji, prokuratury) w okresie między popełnieniem przepęstwa a złożeniem przeze mnie zawiadomienia o tym przepęstwie?

Ofiara przepęstwa ma prawo do otrzymania informacji już od osoby, z którą skontaktowała się w pierwszej kolejności. Taką osobą jest z reguły policjant, prokurator, lekarz lub podmiot udzielający pomocy ofiarom przepęstw.

Przy pierwszym kontakcie policjant lub prokurator ma obowiązek udzielić zwłaszcza informacji na temat:

- procedur dotyczących złożenia zawiadomienia o popełnieniu przepęstwa oraz praw i obowiązków ofiary/pokrzywdzonego w postępowaniu karnym (takich jak prawo do obecności zaufanej osoby, wyznaczenie pełnomocnika oraz możliwość doręczenia dokumentów i dostępu do akt);
- podmiotów udzielających pomocy ofiarom przepęstw (dane kontaktowe, informacje o rodzajach udzielanej pomocy);
- możliwości zapewnienia niezbędnej opieki medycznej;
- dostępu do pomocy prawnej;
- warunków zapewnienia ochrony, jeżeli istnieje zagrożenie dla życia lub zdrowia lub zagrożenie znaczną szkodą majątkową (np. możliwość wydania wobec sprawcy nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania lub domu, prawo do złożenia wniosku o zabezpieczenie roszczenia o odszkodowanie na majątku oskarżonego do wysokości prawdopodobnej kwoty odszkodowania);
- prawa do korzystania z usług tłumacza ustnego i pisemnego;
- środków ochrony interesów ofiary, o które może ona wystąpić, jeśli zamieszkuje w innym państwie członkowskim UE;
- procedur dochodzenia roszczeń w przypadku naruszenia praw ofiary przez policję lub prokuraturę;
- danych kontaktowych niezbędnych do otrzymywania informacji o postępach w sprawie, w której dana osoba jest ofiarą;
- procedur dotyczących zgłaszania roszczeń o odszkodowanie;
- procedur mediacyjnych w postępowaniu karnym;
- możliwości i warunków zawarcia porozumienia karnoprosesowego;
- możliwości i warunków zwrotu kosztów postępowania karnego.

Na wniosek ofiary policja lub prokuratura pomaga jej w nawiązaniu kontaktu z podmiotem udzielającym pomocy ofiarom przepęstw, który zapewni jej dalsze wsparcie.

Jeżeli ofiara potrzebuje przede wszystkim pomocy medycznej, personel placówki opieki zdrowotnej ma obowiązek podać jej dane kontaktowe podmiotu udzielającego pomocy ofiarom.

Podmioty udzielające pomocy ofiarom przepęstw przekazują ofierze informacje na temat:

- rodzaju i zakresu pomocy specjalistycznej oraz zakresu, w jakim jest ona udzielana nieodpłatnie;
- danych kontaktowych innych podmiotów, które mogą pomóc ofierze, jeżeli potrzebnej pomocy specjalistycznej nie są w stanie udzielić powyższe podmioty;
- praw ofiary, w tym prawa do odszkodowania;
- praw, które przysługują ofierze, jeśli w postępowaniu karnym występuje ona w charakterze pokrzywdzonego lub świadka;
- kwestii finansowych i praktycznych.

Nie mieszkam w państwie UE, w którym popełniono przestępstwo (w przypadku obywateli UE i obywateli państw trzecich). Jak chronione są moje prawa?

Jeżeli ofiara poważnego przestępstwa popełnionego w innym państwie członkowskim UE nie może lub nie chce złożyć zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa w państwie członkowskim, w którym popełniono przestępstwo, może złożyć je na policji lub w prokuraturze w Słowacji. Nieistotny jest powód, dla którego ofiara nie może lub nie chce złożyć zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa w innym kraju – czy to z powodu czasu, odległości, braku płynnej znajomości języka lokalnego, strachu o rodzinę, czy z dowolnego innego powodu. Jeżeli prokuratura lub policja uzna, że nie jest właściwa do rozpoznania sprawy, niezwłocznie przekazuje zawiadomienie właściwemu organowi państwa członkowskiego UE, na którego terytorium popełniono przestępstwo.

Właściwe organy podejmują działania niezbędne do tego, aby ograniczyć do minimum trudności, jakie napotyka ofiara przestępstwa, zwłaszcza w zakresie organizacji postępowania. Oznacza to na przykład, że ofiarę można przesłuchać jako świadka za pośrednictwem połączenia wideo lub telefonicznie.

Ofiara przestępstwa z użyciem przemocy może dochodzić kompensaty zarówno w państwie członkowskim, w którym popełniono przestępstwo, jak i w Słowacji, składając wniosek w Ministerstwie Sprawiedliwości Republiki Słowackiej.

Jakie informacje uzyskam, jeżeli złożę zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa?

Policja informuje w szczególności o działaniach podjętych w wyniku otrzymania zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa. Co do zasady policja w ciągu 30 dni podejmuje jedną z następujących decyzji:

- *odmawia wszczęcia postępowania karnego z uwagi na przesłanki materialne i zamyka sprawę*
Taką decyzję policja podejmuje, jeśli popełniony czyn nie wyczerpuje znamion przestępstwa ani wykroczenia o charakterze administracyjnym.
- *przekazuje zawiadomienie właściwemu organowi*
Jeżeli czyn nie wyczerpuje znamion przestępstwa, ale zachodzi podejrzenie, że może on nosić znamiona wykroczenia o charakterze administracyjnym lub innego naruszenia przepisów prawa administracyjnego, policja przekazuje zawiadomienie do właściwego organu. Organ ten ponownie rozpatruje zawiadomienie, a jeśli uzna, że zachodzą wystarczające podstawy, wszczyna postępowanie administracyjne.
- *odmawia wszczęcia postępowania karnego z uwagi na przesłanki formalne*
Dotyczy to przede wszystkim przypadków, w których sprawca zmarł, sprawca nie ponosi odpowiedzialności karnej z uwagi na nieletniość (tj. w chwili popełnienia czynu nie ukończył co najmniej 14 lat) lub ofiara nie wyraziła zgody na wszczęcie postępowania karnego.
- *wszczyna postępowanie karne*
Jeżeli nie ma podstaw do odmowy wszczęcia postępowania ani przekazania sprawy właściwemu organowi, policja wszczyna postępowanie karne.

Policja ma obowiązek powiadomić ofiarę lub składającego zawiadomienie o podjętej decyzji. Decyzję taką – w formie postanowienia (uznesenie) – doręcza się ofierze lub składającemu zawiadomienie na adres wskazany w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa. Jeżeli postępowanie karne wszczęto na podstawie zawiadomienia złożonego przez ofiarę, składającego zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa informuje się o poszczególnych etapach postępowania (tj. postawieniu zarzutów karnych konkretnej osobie, rozszerzeniu zarzutów, przekazaniu sprawy innemu organowi, umorzeniu, warunkowym umorzeniu lub zawieszeniu postępowania karnego).

Czy mam prawo skorzystać z bezpłatnego tłumaczenia pisemnego lub ustnego (na potrzeby kontaktów z policją bądź innymi organami, w trakcie śledztwa/dochodzenia lub w czasie procesu)?

Ofiara przestępstwa ma prawo zwrócić się o zapewnienie tłumaczenia ustnego; tłumacza zapewnia policja. Ofiara nie ponosi kosztów tłumaczenia ustnego – pokrywa je państwo. Ofierze przysługuje ponadto prawo do tłumaczenia

ustnego lub pisemnego najważniejszych postanowień na język, który rozumie.

W jaki sposób organ zajmujący się sprawą dopilnuje, żebym zrozumiał, co się dzieje, oraz by właściwie mnie zrozumiano (jeżeli jestem dzieckiem; jeżeli jestem osobą niepełnosprawną)?

W kontaktach z ofiarą przestępstwa policjant lub prokurator uwzględnia jej sytuację życiową (na przykład wiek, płeć, niepełnosprawność czy dojrzałość psychiczną). Ma to zapewnić otrzymanie przez ofiarę dostatecznych informacji w zrozumiałej formie, by umożliwić jej skorzystanie w pełni z przysługujących jej praw oraz zagwarantować jej poczucie, że jest godnie traktowana.

W szczególności osoby wymagające szczególnego traktowania, w tym dzieci i osoby z niepełnosprawnościami, należy przesłuchiwać w sposób taktowny i mając na względzie to, aby w dalszym toku postępowania nie było konieczności ich ponownego przesłuchania. Z tego powodu przesłuchania tych osób nagrywa się za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Przed odebraniem zeznań od świadka policja konsultuje się z psychologiem lub biegłym, który będzie uczestniczył w przesłuchaniu, aby ustalić właściwy sposób przeprowadzenia przesłuchania.

Służby udzielające wsparcia ofiarom

Kto udziela wsparcia ofiarom przestępstw?

Wsparcie dla ofiar przestępstw zapewniają podmioty wpisane do rejestru podmiotów udzielających pomocy ofiarom przestępstw, który jest dostępny na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości Republiki Słowackiej, lub – w stosownych przypadkach – ośrodki interwencyjne dla ofiar przemocy w rodzinie. Udzielają one ofierze zarówno pomocy psychologicznej, jak i porad prawnych. Ofiarą opiekują się wykwalifikowani specjaliści, którzy pomagają jej w kwestiach prawnych lub udzielają wsparcia psychologicznego. W razie potrzeby pomagają oni w znalezieniu schronienia, skontaktowaniu się z rodziną lub pozyskaniu środków finansowych.

Czy policja skieruje mnie automatycznie do podmiotu udzielającego wsparcia ofiarom przestępstw?

Przy pierwszym kontakcie policja informuje ofiarę o podmiotach udzielających pomocy ofiarom przestępstw, podaje ich dane kontaktowe i wyjaśnia, jakich form pomocy udzielają. Na wniosek ofiary policja pomaga jej w nawiązaniu kontaktu z takimi podmiotami.

Jak chroni się moją prywatność?

Organ ścigania dbają o to, aby nie ujawniać chronionych danych osobowych ani okoliczności faktycznych o charakterze prywatnym, w szczególności dotyczących życia rodzinnego ofiary, jej adresu domowego oraz korespondencji niezwiązanej bezpośrednio z przestępstwem. Szczególną wagę przywiązują do interesów małoletnich, nieletnich i pokrzywdzonych, których dane osobowe nie są ujawniane.

Składając zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, ofiara może zwrócić się do policjanta, aby nie zamieszczał w nim jej danych osobowych.

Czy muszę złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przed uzyskaniem dostępu do wsparcia dla ofiar przestępstw?

Ofiara przestępstwa ma prawo do uzyskania wsparcia bez względu na to, czy złożyła zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa.

Środki ochrony osobistej – jeśli znajduję się w niebezpieczeństwie

Jakiego rodzaju ochrona jest dostępna?

Właściwe organy dysponują różnymi środkami zapewniającymi ofierze ochronę. Środki te różnią się w zależności od

etapu postępowania. Skorzystanie z takich środków powinno być dobrowolne. Ofiara powinna otrzymać wystarczające informacje na temat zagrożeń i korzyści, aby mogła podjąć świadomą decyzję.

Jeżeli ofiara zamieszkuje ze sprawcą we wspólnym gospodarstwie domowym, niezwłocznie po wezwaniu policji przez ofiarę lub po złożeniu przez nią zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa policja może wydać wobec sprawcy nakaz opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania lub domu na okres dwóch tygodni. W takim przypadku sprawca ma zakaz zbliżania się do takiego wspólnego mieszkania lub domu. Następnie policja poucza ofiarę o możliwości wystąpienia do sądu o nałożenie na sprawcę zakazu (*neodкладné opatrenie*) zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania lub domu na dłuższy okres. Wniosek o orzeczenie zakazu sądowego może dotyczyć także sprawcy, który nie zamieszkuje z ofiarą w tym samym gospodarstwie domowym. Sąd może zakazać sprawcy zbliżania się do domu lub miejsca pracy ofiary lub do miejsc, w których ofiara zazwyczaj przebywa, bądź kontaktowania się z ofiarą w jakikolwiek sposób.

Ofiara przestępstwa ma także prawo zdecydować, czy chce być poinformowana o zwolnieniu lub ucieczce sprawcy z zakładu karnego. Celem udzielania ofierze takich informacji jest w szczególności jej ochrona, na wypadek gdyby sprawca próbował się z nią skontaktować (np. gdy sprawca jest osobą bliską lub członkiem rodziny). Ofiara może w każdej chwili zmienić decyzję, a policja, prokuratura i sąd biorą taką zmianę pod uwagę. Jeżeli jednak ofiara znajduje się w niebezpieczeństwie lub zagrożone jest jej życie lub zdrowie, policja/prokuratura/sąd informują ją o zwolnieniu lub ucieczce skazanego nawet wówczas, gdy ofiara nie wносиła o takie informacje.

Kto może mi zapewnić ochronę?

Ochronę zapewnia policja, a w trakcie rozpraw – sąd.

Czy ktoś dokona oceny mojej sprawy, żeby sprawdzić, czy grozi mi dalsze niebezpieczeństwo ze strony sprawcy?

Policja, prokuratura i sąd, a także podmiot udzielający pomocy ofiarom przestępstw dokonują indywidualnej oceny konkretnego przypadku, aby ustalić, czy dana osoba jest ofiarą wymagającą szczególnego traktowania. Oceniają, czy sprawca nadal stwarza zagrożenie dla ofiary oraz czy ofiara jest narażona na ponowną wiktyimizację. Jeżeli uznają, że sprawca będzie próbował zastraszać ofiarę, grozić jej, dokonać odwetu lub w jakikolwiek inny sposób naruszać jej nietykalność psychiczną lub fizyczną, właściwe organy wprowadzają niezbędne środki.

Czy ktoś dokona oceny mojej sprawy, żeby sprawdzić, czy grozi mi dalsze niebezpieczeństwo ze strony systemu wymiaru sprawiedliwości (w trakcie dochodzenia/śledztwa lub w czasie procesu)?

Ofiara przestępstwa ma prawo do ochrony przed wtórną wiktyimizacją. Wtórna wiktyimizacja oznacza ewentualną szkodę wyrządzoną ofierze nie bezpośrednio wskutek przestępstwa jako takiego, lecz w wyniku postępowania osób fizycznych lub instytucji, z którymi miała ona styczność już po przestępstwie. Może to być na przykład nietaktowne zachowanie przedstawicieli organów publicznych, ich beczynność w zapewnieniu ofierze ochrony lub niestosowne nagłośnienie sprawy. W postępowaniu karnym funkcjonują mechanizmy służące uniknięciu takich sytuacji. Policja, prokuratura, sąd oraz podmioty udzielające pomocy ofiarom mają obowiązek działać w taki sposób, aby nie doprowadzić do wtórnej wiktyimizacji. Z tego względu przesłuchanie ofiary można nagrać za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk, aby nie było konieczne ponowne składanie zeznań. Aby zapewnić ofierze ochronę, badanie lekarskie można zarządzić wyłącznie w niezbędnym zakresie i tylko wówczas, gdy jest to niezbędne do celów postępowania karnego.

Jakie środki ochrony są dostępne dla najbardziej bezbronnych ofiar przestępstw?

Każda osoba, która jest ofiarą wymagającą szczególnego traktowania, ma prawo zwrócić się do podmiotu udzielającego pomocy ofiarom przestępstw o nieodpłatną pomoc specjalistyczną. Pomocy tej udziela się przez 90 dni z możliwością przedłużenia tego okresu w uzasadnionych przypadkach na wniosek ofiary. Ofiarą opiekują się wykwalifikowani specjaliści, którzy udzielają jej porad prawnych lub wsparcia psychologicznego. W razie potrzeby pomagają oni w znalezieniu schronienia, skontaktowaniu się z rodziną lub pozyskaniu środków finansowych. Pomagają także ocenić, czy życie lub zdrowie ofiary jest zagrożone, oraz podejmują działania w celu ochrony ofiary.

Jestem małoletni – czy przysługują mi szczególne prawa?

Policja, prokuratura, sądy i podmioty udzielające pomocy ofiarom przestępstw nie tylko respektują wszystkie prawa, które przysługują małoletniemu jako ofierze wymagającej szczególnego traktowania (osoba małoletnia jest automatycznie uznawana za taką ofiarę), ale także są zobowiązane do działania dla dobra ofiary.

Jeżeli ofiara zeznaje w charakterze świadka co do zdarzeń, które były dla niej traumatyczne, w przesłuchaniu uczestniczy psycholog lub biegły, który nadzoruje jego przebieg. W razie potrzeby w przesłuchaniu mogą wziąć udział także rodzice lub nauczyciel ofiary. Przesłuchanie przeprowadza się w taki sposób, aby ofiara nie musiała powtarzać swoich zeznań w charakterze świadka w dalszym toku postępowania; ponownego złożenia zeznań można wymagać tylko wtedy, gdy jest to absolutnie niezbędne.

Powszechnie uznaje się, że dziecko w postępowaniu karnym ma specjalne potrzeby, w związku z czym instytucje, z którymi ma ono kontakt, uwzględniają te potrzeby oraz wiek dziecka.

W wyniku przestępstwa zmarł członek mojej rodziny – jakie prawa mi przysługują?

Jeżeli na skutek przestępstwa zmarł członek rodziny osoby, która w wyniku tej śmierci poniosła szkodę, osobę tę również uznaje się za ofiarę. Przysługuje jej prawo do informacji, w szczególności na temat sposobu złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, przebiegu postępowania karnego oraz danych kontaktowych organizacji, które mogą udzielić pomocy. Na wniosek ofiary policja lub prokuratura pomaga jej w nawiązaniu kontaktu z podmiotem udzielającym pomocy ofiarom przestępstw, który zapewni jej dalsze wsparcie. Oprócz tego przysługuje jej prawo do pomocy specjalistycznej, prawo do bycia wysłuchanym oraz prawo do bycia traktowanym z szacunkiem, współczuciem i delikatnością.

Członek mojej rodziny jest ofiarą przestępstwa – jakie prawa mi przysługują?

Jeżeli osoba zmarła wskutek przestępstwa z użyciem przemocy, pozostających przy życiu małżonka i dzieci także uznaje się za ofiary przestępstwa z użyciem przemocy. W przypadku braku takich osób za ofiary przestępstwa uznaje się pozostającego przy życiu rodzica oraz osobę, która mieszkała ze zmarłym we wspólnym gospodarstwie domowym przez co najmniej rok przed jego śmiercią i która prowadziła gospodarstwo domowe wraz ze zmarłym, bądź osobę, która pozostawała na utrzymaniu zmarłego.

Osobom uznanym za ofiary przysługują wszystkie prawa ofiar, przy czym jako ofiary przestępstwa z użyciem przemocy są one także uprawnione do kompensaty, której mogą dochodzić od Ministerstwa Sprawiedliwości Republiki Słowackiej.

Czy mogę uzyskać dostęp do mediacji? Na jakich warunkach korzysta się z mediacji? Czy w trakcie mediacji będę bezpieczny/bezpieczna?

Przy pierwszym kontakcie policja udziela ofierze informacji na temat możliwości skorzystania z mediacji. Mediację prowadzą kuratorzy sądowi i mediatorzy na podstawie dobrowolnej zgody wyrażonej zarówno przez ofiarę, jak i przez sprawcę. Celem mediacji jest zniwelowanie, przy aktywnym udziale obu stron, negatywnych skutków popełnionego przestępstwa. Ofiara może w każdej chwili wycofać zgodę. Informacje uzyskane w toku mediacji uznaje się za poufne; bez zgody stron nie można ich wykorzystać w celu innym niż rozstrzygnięcie sporu w drodze mediacji.

Gdzie mogę znaleźć przepisy, w których określono moje prawa?

[Ustawa o ofiarach przestępstw](#)

[Kodeks postępowania karnego](#)

■ Ostatnia aktualizacja: 04/07/2025

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.